

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stop. peti vrsta
maloglasni po 150
in 2D, večji oglaš
nad 45 mm v širini
po 1 Din 2-3D, večji
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Din večji D
parocni popust
Izide ob 1 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopnarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neizbrani
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopnarjevi ulici št. 6 v Celovcu
račun: Ljubljana stev. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Tardieu in Briand

Paris, 26. februarja.

Paris in Francija preživljata značilno politično krizo. V parlamentu je sredi padla vlada g. Chautempsa. Pred parlamentom so tekli seje manifestirale množice parizjanov — dešstvo, ki se dogodi le v najtežjih momentih kakor n. pr. v l. 1926, ko je vsled finančnega kraha razburjena množica hotela s svojo intervencijo pospešiti padec štiridnevne Herriotove vlade — dvojni kardon policije je stražil vhod v palačo in bilo je treba štirikrat se legitimirati predno je bilo možno priti v zbornico.

V zbornici se je odigrala ena najsijajnejših parlamentarnih bitk zadnjih let. Vsakdo je vedel, da sta si vlada in opozicija blizu za nekoliko glasov in da je zmaga vlade odvisna le od elana in posrečenih gest g. Chautempsa. Ze dolgo pred pričetkom seje je bilo vse natlačeno polno — iz zunanosti se je slišal samo hrup razbijanja šip, ki niso mogle vzdržati navala množice. Na ministrski klopi se je prvi vadel g. Briand, čigar baročni stil glave je postal ob zavlačevanju pričetka, ki je le podčrtaval razburjenost ozračja, še težji.

Levica je bila do zadnjega sedeža navzoča. Socialisti so prihiteli — saj je šlo za razbičje Poincaréjeve parlamentarne večine, ki si jo je Poincaré izvedel iz volitev v l. 1928. S ponosnim vstajenjem Kartela naj se ustvari prepad med desico in levico, s puhlimi načeli o laicizmu in državni monopolizaciji šolstva naj se onemogoči ali zmeša možnost nujne socialne zakonodaje, socialistična stranka bo pri volitvah v letu 1932. od tega imela samo koristi.

Vse je bilo preračunano na efekt — točno ob treh je vstopil predsednik vlade g. Chautemps. Zaploskala mu je levica, glava g. Brianda se je nalahno zazibala, da vidi kdo ploska — bilo je dve petini dvorane. Center in desnica sta ostala ledeno mrzla. Chautemps se je nalahno sklonil proti Briandu, ki mu sploh ni odgovoril, marveč samo ženirano zmajal z glavo. Ob vratih je vstopil Tardieu, počakal, da se poleže aplavz Chautempsu in nato nadaljeval pot proti svojemu poslanskemu sedežu. Besen aplavz s klici »Vive Tardieu« so pozdravili bivšega predsednika vlade od večeraj — ploskalo je tri petine hemicycle, trenutki vlade g. Chautempsa so bili šteti. G. Briand je zavzel na svojem sedežu izraz učenca, ki posluša s tribune več ali manj posrečene bajke. — Trenutki g. Chautempsa so bili šteti, intervencija Herriota, Paul Boncourja in Leona Bluma so bili samo še lepo barvani balončki iz mila, ki naj ogrejejo hladnost centra in omogočijo vladi vsaj en glas večine. Naslednji dan bi se pričela debata o finančnem zakonu, za katerega je imel g. Chautemps pripravljenih dve milijardi davčnih olajšav. Noben poslanec tekotom debata ne bi iz volivnih razlogov upal glasovati proti vladi — med tem bi g. Briand v Londonu ustvaril kak kompromis in tako bi vlada prišla preko 1. aprila, ko bi bilo treba pričeti debato o ratifikaciji Youngovega plana in haških konvencij. Dasi je bila deklaracija g. Chautempsa polna teh volivnih obljub in v izrazih o laicizmu in monopolizaciji šolstva zelo previdna, parlament tem vabam ni sledil in pustil g. Chautempsa pasti.

Parlament se ni pustil zavesti od izhodne točke krize, v kateri se nahaja parlament sam. Po odhodu g. Poincaréja iz političnega življenja je parlament, ki je bil izvoljen v l. 1928, ostal brez svojega predstavnika, ker je bil isti izvoljen v znamenju koncentracije, ki naj gre od radikalnih socialistov do skrajne desnice. Po angleškem kongresu l. 1928 so prvi zapustili to večino radikalni socialisti, ker se jim je zdela politika g. Poincaréja preveč klerikalna. G. Poincaré je vztrajal z vlado, ki je v parlamentu imela edino možno večino. Po njegovi obolevnosti je poskušal g. Briand voditi isto večino, ki ji pa vsled eksponiranosti svoje zunanje politike ni mogel ostati na čelu. Ko je nato Daladier poskušal sestaviti vlado, ga je g. Briand premalo podprl in iz maščevalnosti je g. Daladier onemogočil kabinet g. Clementela. Ker so se takrat razbili poskusi koncentracije, je nenadoma nastopil v ospredje g. Tardieu z g. Briandom kot zunanjim ministrom.

Odnosi med g. Briandom in g. Tardieuem nikakor niso bili popolnoma iskreni. G. Tardieu je eden najmožnejših predstavnikov parlamenta, ki ga v inteligenci političnih koncepcij dosega kvečjemu še g. Leon Blum. Vsa pisanost sestave današnjega francoskega parlamenta, ki šteje nešteto parlamentarnih grup in grupic je delo subtilne politike g. Brianda. Ko je vodil g. Briand notranjo politiko Francije, je razčlenil levico, ki šteje 8 grup in ko je po svetovni vojni inauguriral novo dobo v politiko Evrope, je znal razdeliti desnico, ki je razčlenjena najmanj v tri grupe.

Da omogoči kontinuiteto svoje politike, je g. Tardieu nedavno sklical konferenco predstavnikov grup svoje večine, da jo tako čimbolj zveže. G. Daniélou, ki je šef grupe »la gauche radicale«, ki je imela v Tardieujevi vladi troje ministrov, je odklonil Tardieuovo vabilo. G. Daniélou je eden najintimnejših prijateljev g. Brianda. — Tudi je bilo zelo opaziti, da je v mednarodnih pogajanjih v Haagu in Londonu bil g. Briand preveč v ozadju.

Da-li se bo nerazpoloženje, ki obstoja med Tardieuem in Briandom omililo, je še negotovo predvideti. Aplavz, ki si ga je privoščil g. Tardieu v zbornici pred in po padu g. Chautempsa in manifestacije naroda, ki so se ponovile po seji pred parlamentom, dokazujejo, da je popularnost g. Tardieuja velika in za gotove osebnosti nevarna. Tudi

Poslanica škofov o vzgoji mladine

Zagreb, 28. febr. a. Katoliški episkopat je objavil poslanico, v kateri se razlaga zadnja papeževa okrožnica o vzgoji mladine od strani cerkve in države. V tej poslanici pravi, da ima cerkev prav tako dolžnost vzgajati kakor država, ker državna šola daje le izobrazbo za posvetno življenje. Katoliški episkopat bo vedno ostro proti onim, ki podcenjujejo pomen cerkvene izobrazbe in zahteval pravico vzgoje mladine za verske šole.

Poincare za Tardieuja

Tardieu zahteva podaljšanje roka — Radikali še vedno nepopustljivi

Pariz, 28. febr. U. Tardieu je zahteval, da se mu rok za sestavo vlade podaljša od sobote do nedelje in eventuelno celo do ponedeljka zvečer. V uradni izjavi ne govori več o republikanski koncentraciji, temveč o republikanski pravni vladi. Tardieu porablja vsa sredstva, da bi radikali opustili svoje sovraštvo proti njemu. Tudi Poincare podpira Tardieuja moralčno. V »Excelsioru« pozivlja radikalne politike, ki so že bili ministri v koalicijskih vladah, tako Sarrauta, Besnarda itd., da bi sodelovali v republikanski koncentraciji pod Tardieuem. Samo koncentracija omogoča stabilno vlado. Skrajni čas je, da se reši proračun, da se sklene znižanje davkov, da se pripravi konverzija visokih dol-

Proti preganjanju v Rusiji

Zagreb, 28. febr. a. Katoliški episkopat je po svoji konferenci izdal posebno poslanico, v kateri se ostro obsoja preganjanje kristjanov, ki se vrši v sovjetski Rusiji. V tej poslanici se izjavlja jugoslovanski katoliški episkopat solidarnim s papežem ter pozivlja vse vernike, da na dan 19. marca molijo za preganjane kristjane v Rusiji.

Cankov proti vladi

Solija, 28. febr. U. Na vprašanje poslanca vladne večine Padareva in pristaša kmetske stranke Omarčevskega o gospodarski krizi je izjavil ministrski predsednik Ljapčev, zahtevajoč zaupnico, da je kriza splošen svetovni pojav ter da bo vlada vse storila, da se ublaži. Ker je Cankova stranka razpoložena proti vladi in je bila zato večina za vlado zelo dvomljiva, se je z veliko napetostjo pričakovalo glasovanje, za katero so vse stranke poslale v boj zadnjega moža ter je vlada svoje pristaše pripeljala celo z avtomobili z dežele. Na predlog vlade se je vršilo glasovanje v nočni seji. Po polnočni uri odredeno poimen-

sko glasovanje je dalo presenetljivo večino 133 glasov za vlado. Proti vladi je sklenjeno glasovala vsa opozicija in okoli 30 poslancev Cankova. Za vlado so glasovali poslanci Zgovora in macedonska parlamentarna skupina. Tudi vsi ministri so glasovali za zaupnico. Če se odštejejo ti ministrski glasovi in glasovi Macedoncev, bi ostala vladi komaj večina 5 glasov. Rezultat glasovanja je vladni blok odobral s petjem narodne himne. Po zaključku se je bi bilo skoro prišlo do preprirov in dejanskih spopadov med poslanci vladne večine in pristaši Cankova. Le z največjo težavo se je posrečilo, poslance pomiriti.

Locarno in Poljska

Govor zunanjega ministra Zaleskega v senatni zbornici

Varšava, 28. febr. AA. »Pat« poroča: Tekom debate v senatni komisiji za zunanje zadeve o ekspoziciji ministra zunanjih zadev Zaleskega je le-ta povzel besedo, da odgovori na kritiko opozicijskih strank. Zaleski je med drugi mdejal, da je treba predvsem razlikovati dvoje vprašanj in sicer teorijo Locarna in pa locarnske sporazume kot take. Teorija Locarna je v tem, da je treba pozabiti prošlost ter se prilagoditi pogojem poveljnega časa. Locarnski sporazum pa ne ustvarjajo te teorije na zadovoljiv način, zlasti ne, kolikor se nanašajo na Poljsko. Treba bo poskusiti, da se ti sporazumi spopolnijo, kar pa ni moči doseči takoj. Razen tega je treba priznati, da je mnogo potov, ki vodijo k tej izpopolnitvi. En tak korak je bil storjen s Kelloggovim paktom. S tem pa ni rečeno, da so vsa vprašanja že rešena. Do cilja nas bodo privedla šele različna pota. Taka pot je n. pr. misel varnosti, ki vodi preko Zeneve in se konča takisto v Zenevi. Po zaključitvi ženevskega protokola smo uredili svoje odnose s Francijo. Uverjen sem, je dejal Zaleski, da bomo mogli lepo sodelovati s Francijo, kakor sploh z vsemi civiliziranimi državami. Naposled je Zaleski zavrnil sumnjičenja nekih članov opozicije, ki so očitali Franciji, da ne sme ceniti svoje zveze s Poljsko. Zaleski je opozoril na besede ne-

davnega Briandovega govora, v katerem je francoski minister za zunanje zadeve med drugim dejal, da baš poljsko-francoska zveza omogoča zblizanje med Francijo in Nemčijo. To je najboljši dokaz, je nadaljeval Zaleski, kako Briand ceni zvezo s Poljsko. Oni, ki so skušali graditi svoje politične kombinacije na sumničenje te zveze, so se grdo zmotili.

Zopet trije Slovenci obsojeni v Rimu

Trst, 28. febr. a. Včeraj se je pred izrednim tribunalom za zaščito države vršila zopet razprava proti trem našim sonarodnjakom iz Istre, ki so obtoženi, da so bili člani razpuščenega nacionalističnega društva, da so agitali proti italijanskemu režimu, da so izdajali vojne tajnosti Italije ter da so širili v Italiji prepovedane jugoslovanske liste. Danes je izreklo sodišče obsodbo in so vsi trije obtoženci Franjo Grol, Ignacij Sturm in Franc Golob obsojeni skupno na 6 let in 4 mesece ječe.

Našice, 28. febr. a. Tukaj se je začel združni tečaj, katerega se udeležuje 11 kmetovalcev. Tečaj je otvorila Zadrzna zveza v Zagrebu.

Tako se pojavlja zmiraj bolj tendenca, da se ustvari koncentracijska vlada, ki naj ublaži spor teh dveh nazorov. Vsi treznomisleči krogi uvidevajo koncepcijo kot edinomožno, ki naj popravi napake elana in prevelike energije g. Tardieuja. Seveda g. Tardieu čuti, kako se razvija borba in tudi ve, da so vse občečlovečanske koncepcije čisto preprečili ozko-srčni vidiki, ki so bolj odgovarjali trenutnim vidikom. »Tout arrive dans la politique« — vse se dogodi v politiki in mnogi znaki kažejo, da bo končno zmagoval naziranje g. Tardieuja. Toda v politiki nikdo ne more zagurati bodočnosti. Na drugi strani bo pa g. Briand storil vse, da pride do koncentracijske vlade in izrabil napake g. Tardieuja. Tako je po kuloarskih vestih, ki so se bile razširjale pred padcem vlade, koncentracijska vlada gotova stvar in bi ji bil na čelu g. Maurice Sarraut, ki bi imel v zunanjem ministru g. Brianda, na finančah g. Pietrija, v mornariškem ali pa notranjem pa gosp. Tardieuja.

Horthyeva desetletnica

Danes pred desetimi leti je izvolil madjarski parlament Horthyja za državnega upravitelja. Izvolitev naj bi bila le provizorična, ker se je Madjarska takoj deklarirala kot monarhija in naj bi Horthy upravljal Madjarsko le do časa, ko bi prilike dovolile povratek Habsburžanov. Ob desetletnici pa se je ta provizorij že zelo spremenil v definitivum in o povratku Habsburžanov na prestol sv. Stefana se govori vedno manj in manj. In dobro je, da se govori vedno manj, ker je to v največjem interesu evropskega mira.

Ob desetletnici Horthyjevega vladanja se vzbujajo spomini na čase, ko je bivši admiral Horthy na čelu svojih mladih kapitanov in oficirjev vodil vse protirevolucionarno gibanje na Madjarskem. Iz Segedina se je pričel pohod protirevolucionarnih čet, ki so jih vodili Pronay, Hejas Ostenburg, Gömbös in drugi madjarski »fašisti« in ki je doseglo svoj višek, ko so imeli ti odredi svoj glavni štab ob motnih valovih Blatnega jezera. Kaj se je vse tam dogajalo in kako je obenem z nastopajočo romunsko vojsko rastla njih oblast, spada bolj v poglavje madjarske notranje politike in zato opuščamo opis teh dogodkov.

Mnogo bolj zanimiva je za nas zunanja politična bilanca desetletnice Horthyjevega vladanja. Kot skrajni madjarski nacionalisti so nastopili Horthyjevi pristaši naravno pod gesli najostrejših odklonilcev mirovnih pogodb. »Ne, ne, nikdar« — to je bilo njih bojno geslo in zato so povsod nastopali proti priznanju mirovnih pogodb. Zato pa so tudi dosledno vodili iredentistično politiko, pa čeprav ta ni prinesla Madjarski ne slave ne dobička. Kakor pa se vsaka stvar unese, tako je tudi ta bojni iredentizem mnogo izgubil na svoji ostrosti in razveseljevi znak je, da je mogoče baš ob desetletnici Horthyjevega jubileja konstatirati znatno zboljšanje odnosov Madjarske z njenimi sosedi ter zlasti z našo državo.

Tako postaja Horthyjev jubilej tudi jaseen znak konsolidacije razmer v Madjarski ter obenem dokaz, da se je na Madjarskem prešlo iz dobe protestirajočih iredentistov v dobo zidajočih nacionalistov, ki upoštevajo realne razmere in ki zato tudi hočejo živeti s svojimi sosedi v dobrih razmerah.

Ni še sicer pri vseh to spoznanje prodrlo, ali vedno močnejše postaja, kakor vedno bolj pada provizoričen značaj Horthyjevega vladanja.

Proslava desetletnice

Budimpešta, 28. febr. a. Ob priliki svojega jubileja je Horthy imenoval vojnega ministra Gömbösa, ki je bil za časa vojne generalštabni kapetan za generalštabnega polkovnika.

Amnestija

Budimpešta, 28. febr. AA. Včeraj je izšel ukaz, s katerim se v privedo 10-letnice Horthyja in njegovega predsedništva črtajo vse disciplinske kazni vojakov, razveljavijo razsodbe disciplinskih sodišč o prestopkih, ako so obsojenci odsedeli polovico kazni in o zločinah, ako so obsojenci odsedeli dve tretjini kazni. Amnestija se nanaša na vse prestopke in zločine do največ enega leta zapor.

Rudarji groze s štrajkom

London, 28. febr. a. Med konservativci in liberalci vlada veliko razburjenje radi izjave, ki jo je dal sinoči v spodnji zbornici vodja rudarjev Cook. Izjavil je, da bodo rudarji stopili v štrajk, ako bo padla delavska vlada. Dalje je Cook izjavil, da zameri posebno vodji liberalcev Lloyd Georgeu, ker je njegova politika neodkritosrčna.

Kako je prišlo do izjave ruskih škofov

Po vestih, ki prihajajo iz Moskve, je nastop papeža in canterburškega nadškofa proti boljševikom in ravno tako tudi svetovna protiboljševiška kampanja zelo porazno vplivala na komunistične kroge. Ze nastop Rykova na kongresu društva »Assoaviolin«, ki z brezboštvom in protireligioznostjo nima ničesar skupnega, ampak mu je edina skrb kemična, letalska in druga obramba dežele, predstavlja zna-

Najbolj popularna dunajska gostilničarka gospa Ana Sacher je te dni umrla, stara 71 let. Več desetletij je vodila hotel, ki je postal svetovno znan. V njen hotel so zahajali celo avstrijski nadvojvode. Bila je izborna kuharica in se je posebno proslavila s svojo takozvano »Sacher-torto«.

Čilen izpad razdraženosti moskovskih oblasti. Takoj so začeli boljševiki iskati protitež in iz osrednjega odbora stranke je bilo izdano povelje, da se pripravi nastop pravoslavnih škofov, ki so na čelu Svetega sinoda, kateri upravlja Tihonovo pravoslavno cerkev.

Oddelek osrednjega odbora za tisk, ki mu načeluje Gusev in oddelek za tisk v komisariatu za zunanje zadeve, ki mu načeluje Rothstein, slučajno oba žida, sta organizirala intervju sovjetskih časnika s petimi člani Svetega sinoda, z metropolitom Sergijem na čelu. Metropolita Sergija smatrajo za namestnika čuvarja patrijarhovega prestola, katere funkcije pravoslavna cerkev od sedaj ni poznala. Ko je namreč Tihon, po dvesto letih prvi patrijarh ruske pravoslavne cerkve, ležal na mrtvaški postelji, je do izvolitve novega patrijarha imenoval za čuvarja zapuščenega patrijarhovega prestola svojega sodelavca škofa Petra Krutickega. Toda kmalu po Tihonovi smrti je bil Peter Kruticki obtožen radi protisovjetskega delovanja in izgnan najprej na Solovjecke otoke in potem neznano kam. Na svoje mesto se do sedaj ni vrnil. Da bi cerkev ne ostala brez glave, je sinod za njegovega namestnika izvolil metropolita Sergija iz Nižnjega Novgoroda in to radi njegove znane delavnosti in ugleda. Omeniti moramo, da je sovjetska vlada leta 1923 aranžirala cerkveni zbor, ki je ukinil patrijarhat, toda pravoslavni kristjani ne priznavajo tega sklepa in patrijarhat obstoja faktično še nadalje, čeprav je izgubil ne samo patrijarha, ampak tudi neposrednega čuvarja njegovega prestola.

Intervju so priredili v prostorih Svetega sinoda v prisotnosti sovjetskih časnika in predstavnikov GPU; za cerkev pa so prisostvovali vsi, ki so intervju podpisali. Vprašanja je sestavil urednik zunanje političnega dela »Izvestija« Rajevski. Metropolit je odgovarjal in odgovor so stenografirali, kasneje pa so ga v prisotnosti ostale četvorice škofov formulirali. Ko je bilo to gotovo, je metropolit akt podpisal, ne da bi ga še enkrat bral. Ostali štirje škofje akta sploh niso podpisali; njihova imena so sicer objavljena pod besedilom inter-

vieva, toda to samo radi tega, ker so prisostvovali pri razgovoru.

Intervju je izzval veliko vznemirjenje med širokimi sloji moskovskih vernikov in med ostalim svečeništvom, ki je po večini ostro obsodilo vsebino metropolitovih odgovorov. Obtožujejo ga, da se je udal nasilju, ker je dal tako izjavo v trenutku, ko je preganjanje duhovščine in vse kar je cerkvenega na vrhuncu. Metropolit Sergij navaja v svojo obrambo, da odgovori, ki jih je dal, niso identični z besedilom, ki je bilo objavljeno in poziva za priče škofo, ki so bili navzoči. Duhovniki in kristjani zahtevajo, naj javno v cerkvi izjavi, da so bili odgovori izsiljeni in ponarejeni. Trdijo, da je metropolit Sergij pripravljen to storiti, čeprav bi pomenilo to zanj hudo preganjanje ali pa še celo smrt.

Takoj po intervjuu sovjetskih čelnikarjev je bil aranžiran intervju inozemskih dopisnikov. Intervju je organiziral komisariat za zunanjo politiko. Metropolita Sergija so kratkoma pozvali, da da ta intervju. Navzoči so bili večinoma ameriški in nemški časniki, vprašanja pa je sestavil predstavnik United Pressa. Od sovjetskih krogov ni bil nihče prisoten. Metropolit ni hotel odgovarjati na ustmeno vprašanja, na pismena pa je bil pripravljen odgovoriti šele potem, ko bi se posvetoval s sinodom. Metropolit Sergij stanuje v

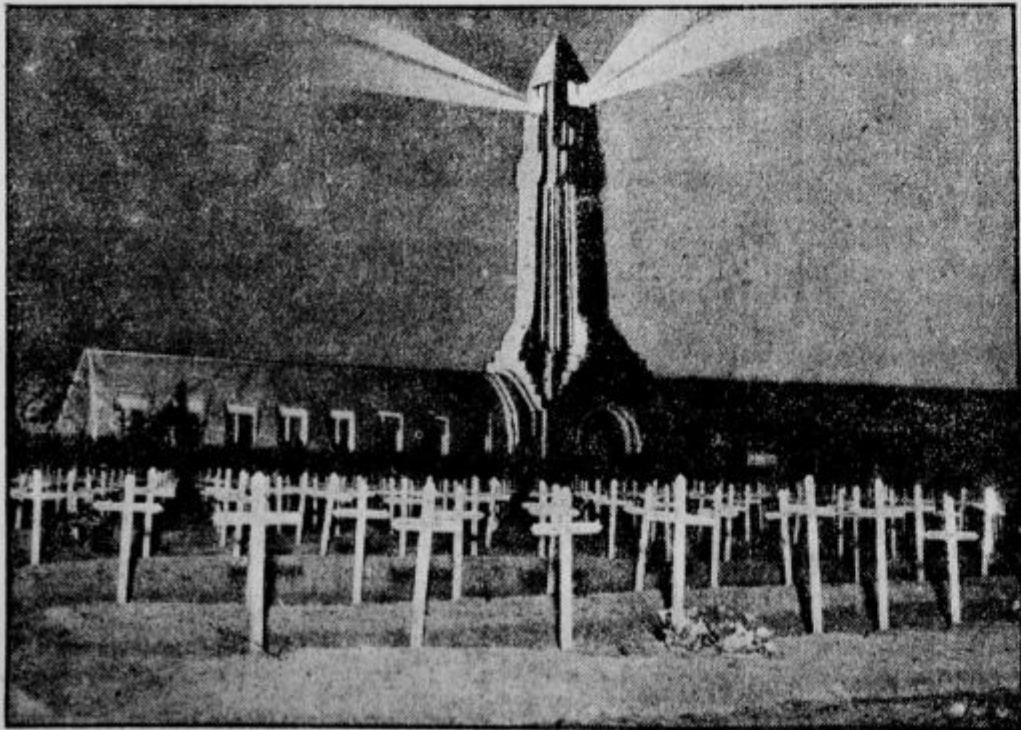

Kakšen se bo vrnil, tak — ali — tak?

Bivši afganski kralj Aman Ullah je preko Carigrada odpotoval v Kabul, kamor ga je brzojavno pozval njegov stric Nadir, da zopet zasede afganski prestol. Se bo li Aman Ullah vrnil v svojo prestolnico kakor evropsko orientiran politik ali kakor vodja afganskih tolpa — to vprašanje se bo v kratkem pojasnilo.

skromni hišici, daleč od središča mesta. Mnogi časniki so s sestanka odnesli vtis, da skozi usta metropolita ni govoril cerkveni dostojanstvenik, ampak preplašen in ustrašovan človek, ki mora govoriti to, kar mu današnji položaj v SSSR nalaga.

Zanimivo je, da je od metropolitovega intervjuja s sovjetskimi časniki objavila »Pravda« le to, kar se ji je zdelo primerno in da obstoji znatna razlika med besedilom »Pravde« in »Izvestij«. Ze to je dovolj za pomislek, da je formuliranje odgovora napravila neka nevidna roka in da so pri tem igrate vlogo vse drugačne sile, kakor pa svobodno izražanje mišljenja.

Spomenik padlim pred Verdunom. Na temeljih bivšega tорта Douaumonta so postavili spomenik v obliki svetilnika, čigar luč bo spominjala na pol milijona nemških in francoskih vojakov, ki so padli pri Verdunu.

Bela Radics, svetovno znani ciganski primas, je te dni umrl v starosti 65 let. Njegovega pogreba v Budimpešti se je udeležilo okrog 150.000 ljudi. V silni gneči je bilo 14 oseb težko ranjenih.

Česa na bolj potrebujejo Indijci?

»Indijci hrepentijo po Bogu. Tisoči in tisoči dobrih ljudi dobesedno prosijo za krst in nas prosijo, naj jim damo duhovnikov« — tako je izjavil msgr. Perez, nadškof v Verapolyju, ko je prišel v Rim, da prisostvuje 21. dec. proslavi zlatega jubileja sv. očeta. »V moji škofiji Verapoly so prebivalci nekaterih mest morali čakati na sv. krst po več let. Spominjam se ene vasi, kjer so prebivalci morali potrpežljivo čakati celih 5 let. Rad bi dal tem ubogim ljudem duhovnike, ki naj nadaljuje komaj začeto delo, a ga nisem imel. A vseeno so tako hrepentili po sv. krstu, da so se mi res smilili. Duhovnikov, duhovnikov in še duhovnikov, to je največja in najbolj pereča sedanja potreba Indijcev.« In je dostavil: »Svet bi moral vedeti in — kakor pravijo Angleži — »realizirati«, kako ogromne uspehe je dosegel katolicizem v tej najnovejši zemlji. V deželi Travancore, ki je del nadškofije Verapoly, je več kakor 20 odstotkov katoličanov. To je lepo razmerje, če se ve, da je v Indiji le 1 odstotek katoličanov. V Ernakulam, rezidenca msgr. Pereza, tvorijo katoličani polovico prebivalstva. V deželi Cochín je še večji odstotek katoličanov kakor v deželi Travancore.« — Zavod, s katerim se nadškofija Verapoly najbolj ponaša, je samostan sv. Terezije, veliki vzgojni zavod za dekleta, katerega vodijo tretjerednice indijskih karmeličank. Pred kratkim mu je univerza v Madranu dovolila podeljevati bakalaureat. Vpliv zavoda je velikega pomena ravno radi perečega vprašanja vzgoje indijskih deklet. — Nadškofija Verapoly šteje 2.350.000 prebivalcev. Katoličanov rimskega obreda je 125.818. A razen teh so tukaj katoličani sirske-malabrškega obreda, katerih je okrog 490.000, ki pa imajo lastno hijerarhijo. — Nadškof pripada redu bosih karmeličank. Pomaga mu 31 njegovih redovnih evropskih bratov in 50 domačih svetnih duhovnikov-tretjerednikov karmeličank; torej skupaj še ne 90 duhovnikov ali 1 za 1324 katoličanov. — Isto žalestno pomanjkanje duhovnikov in hrepentje Indijcev je opisoval msgr. Benziger, škof Quilona, sufragana Verapolyja, kateri je s solznimi očmi pripovedoval, kako hrepentijo prebivalci njegove škofije po duhovnikih in kako jim ne more ustreči.

Ugled dunajske policije

Ze ponovno so bili dunajski policijski uradniki klicani v inozemstvo, da po vzoru dunajske policije reorganizirajo inozemske policijske oblasti. Pred kratkim je bil poklican v Chicago dunajski policijski uradnik Ferdinand Watzek, da prevzame na novo ustanovljenem laboratoriju za izsledovanje zločincev mesto asistenta.

Inspektor Watzek, ki je bil doselej prideljen policijskemu muzeju, si je na podlagi svoje dolgoletne prakse pridobil obširne izkušnje. Sodeloval je pri odkritju številnih senzacionalnih kriminalnih afer, tako n. pr. predvsem pri špijonažni aferi polkovnika Redla, dalje pri aferi tihotapljenja zlata v balkanskem ekspresu. Inspektor Watzek se bo v kratkem podal na svoje novo službeno mesto v Chicago.

Proesor - usmrčen na elektr. stolu

Pred kratkim so ameriški listi poročali, da bo neki Snook, bivši profesor na vseučilišču države Ohio, ki je zapeljal neko svojo dijakinjo in jo pozneje na nepem izletu umoril, usmrčen na električnem stolu. Snooku se je štirikrat posrečilo doseči odgoditev smrtne kazni in je pred kratkim zopet zaprosil guvernerja države Ohio za štiritedensko odgoditev smrtne kazni. Toda to pot je guverner odgoditev odbil in včeraj se je profesor Snook pri električnem stolu pokoril za svoj zločin.

50letnica predora Sv. Gotharda

Včeraj je preteklo pol stoletja, odkar je bil zgrajen predor Sv. Gotharda. Dne 28. februarja 1880 sta šli dve skupini delavcev na delo in po napornem delu 29. februarja odstranili zadnje zapreke ogromnih planin, ki so ločile sever in jug. Ta dogodek je bil sprejet z velikansko radostjo po vsej Nemčiji, Svici in Italiji, kjer so sledili gradnji predora z ogromnim zanimanjem in ji nudili vsestransko pomoč. 2. marca 1880 je vozil skoz predor prvi vlak s povabljenici na svečanost v Airolli. Predor so kopali 7 let in 5 mesecev, dokončan pa je bil šele po 9 letih in 3 mesecih. Prometu je bil izročen 12. decembra 1881. Gradnja tunela je stala 60 milijonov švicarskih frankov.

Tudi v Guadalupe stavlajo

Francosko ministrstvo za kolonije poroča, da so delavci tovarne trsnega sladkorja v Guadalupe stopili v stavko in zahtevajo povišanje plač. Dasi so z vladne strani prisilili podjetnike povišati plače, so oboroženi stavkazoči delavci napadli patruljo dveh orožnikov in dveh vojakov, ki so stražili tovarno ter tri od njih ranili.

V San Domingo je izbruhnila revolucija. Predsednik Horacio Vasquez (na sliki) je pred revolucijonari pobegnil s svojo družino v poslopje ameriškega poslanstva in istočasno izjavil, da odstopi.

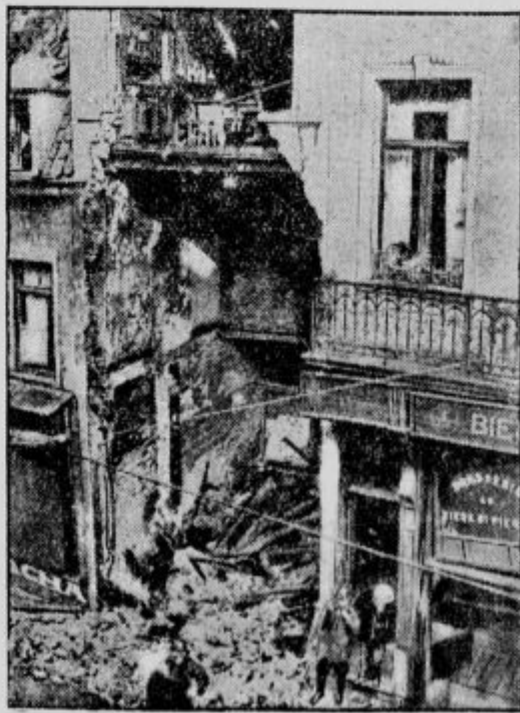
Napad na svatovščino

V Pielgrzymoviech pri Krakovu je okrog 120 kmečkih fantov v starosti od 20 do 24 let napadlo svatovščino v hiši kmetice Mazur, ker je ta poročila svojo hčer z nekim obrtnikom v Krakovu. Vaščani so bili silno ogorčeni, da jim bo meščan vzel lepo deklico in so zato sklenili, da bodo napravili konec svatovščini. Oborožili so se s sekirami, cepci, samokresi, karabinami in ročnimi granatami, obkolili hišo in skušali vdreti vanjo. Svatje so pa že bili opozorjeni in so se zabarikadirali. Sklenili so, da se bodo branili do skrajnosti. Oblegovalci so pričeli napadati hišo. S sekirami so razbili vrata in okna. Na dveh mestih so predrlji tudi steno, tako da so lahko vdrli v hišo. Svatje so se umaknili v malo sobico. Oblegovalci so vdrli v hišo in izropali vse, kar jim je prišlo pod roko. Tudi svate so pošteno obdelali. Dva od njih sta smrtnonevarno ranjena in dvomijo, da bi ostala pri življenju.

Potnik: »Šofer, zakaj pa vendar tako divjate?«

Šofer: »Kaj pravite? Jaz da vozim prehitro? Saj ste sami rekli, da bi radi čimprej prišli do bolnišnice.«

Potnik: »Je že res! Ampak jaz nočem tudi ostati v bolnišnici.«

Plin je eksplodiral v neki stanovanjski hiši v Bruslju in jo skoro popolnoma porušil. Sedem oseb je bilo pokopanih pod ruševinami.

Alga

odpravi zanesljivo in naglo!

Pomagala

V lekarnah in drogerijah steklenica Din 16.-

pomagala

Je tistim ljudem tudi Vam bo

Vse bo črni in treante v:
kosteh - členkih - mišicah
zobeh - glavi
odpravi zanesljivo in naglo

4 steklenice Din 77.-
8 steklenic » 131.-
14 » » 205.-
25 » » 320.-

Po pošti pošlita: Laboratorij „ALGA“, Sušak

Zahvala in priporočilo.

Ob opustitvi gostilniškega obrta v Narodnem domu izrekava s tem vsem, zlasti pa cenj. stanim gostom iskreno zahvalo za obisk.

Obe em virudno sporočava, da sva se presečila in prevzela v našem dobro znano gostilno

„Wilson“ v Gaberju pri Celju

ter se bova potrudila, da bova cenj občinstvo postregla vedno z najboljšo vinsko kapljo in gorkimi ter mizami jedili.

Za mnogobrojni obisk se priporočava

Karel in Pepca Pere

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena soproga, zlata mamica, stara mama in teta, gospa

Marija Pečar

gostilničarka, trgovka in posestnica v Vodmatu

previdena s sv. zakramenti, po kratki in mukepolni bolezni, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo, dne 2. marca ob pol 4 iz hiše žalosti Zaloška cesta št. 18 (Moste) k Sv. Križu.

V Ljubljani-Moste, dne 28. februarja 1930.

Anton Pečar, soproga. Albina poroč. Črešnar, Angela poroč. Vlahij, hčere. Viktor in Adolf, sinova in ostali sorodniki.

Pogrebno podjetje I. Gajšek, Vodmat.

Potrji v globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po volji Vsemogočnega danes zjutraj ob 3 po kratki, mučni in mukepolni bolezni, previden s svetimi zakramenti, v 49. letu starosti, izdihnil svojo plemenito dušo naš dobri soproga, oče, brat in stric, gospod

ANTON CVENKEL

posestnik in načelnik oziroma odbornik raznih gospodarskih odsekov in zadrug itd.

Pogreb nepozabnega se bo vršil dne 2. marca ob 10 dopoldne na domače pokopališče.

Marija Ljubno na Gorenjskem, 28. sveč. 1930.

Zalujoči ostali.

Ni Vam treba mazati obleke, odkar si lahko po cen nabavite dobro delavno monturo;

Kastner i Ohler, Zagreb

evo Vam izbire:

Obleka za delavce, motorne vozače, mehanike it. iz višnjega grada Din 75— ista iz težjega boljšega višnjega grada Din 130— ista iz sivvega ali rumenega grada Din 170— ista iz impregniranega kepra v sivi, rumeni ali zelenkasti barvi Din 240— in ostala izbira delavne obleke za vse poklice. Odpo ilja se po poštnem povzetju. — Pri naročilu naj se navede številka. Dober nakup Vam zagotavlja naša garancija: Zamenjamo blago ali vrnemo denar.

"SPECTRUM" d.d.

trgovska družba in brušilnica ogledal
Ljubljana VII

Celovška cesta 81 — Telefno 2343

Za red. Osišek. Središnica: ZAGREB

Zrcalno steklo, portalno steklo, masinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vse velikosti in oblikah kakor tudi brušene prozorne tipe, izobčene plošče, vstekljevanje med fina, navadna ogledala.

Izboren

jabolčnik

večjo množino - po primerni ceni - prodaja franko klet GOZDNI URAD Dr. FERDINAND-a ATTEMS-a — Podčetrtok

Wiener Messe

9.—15. marca 1930 (Rotunda do 16. marca)

Posebne razstave

Modni salon za kožuho in — Dunajska moda pletenin — Pohištvo — Reklame

MEDNARODNA RAZSTAVA AVTO-MOBILOV IN MOTORNIH KOLES

Razstava potrebščin za hotelske obrate — Razstava živil in nasladi — Stavbarstvo in cestne zgradbe — Tehnične novosti in iznajdbe.

Poljedelska in gozdarska razstava

3. Avstrijska razstava pitane živine. (14.—16. marca 1930)

Brez vizuma! S sejmico izkaznico in potnim listom prost prehod čez avstrijsko mejo. Ogrski prehodni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejmice izkaznice. Znatno znižanje voznih cen na ugoslov., ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadran, morju kakor tudi pri zračnem prometu. Pojasnila vsake vrste kakor tudi sejmice izkaznice (po Din 50—) se dobivajo pri

Wiener Messe A. G. Wien VII.

kakor tudi za dobo pomladnega veleseja v Lipskem pri Auskunftsstelle Leipzig, Oesterr. Messehaus, kakor tudi pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31.

Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Zveza za tujski promet v Sloveniji Dunajska c. 1.

20% kronske bone
plačamo 68% — 70%

Uprava Merkurja - Ljubljana - Večna pot 5

Telefon 30-52

»TRETORN«

varuje pred mrazom in se odlikuje po nenadkriljivi kakovosti in elegantni fazoni. Dobivajo se v vseh boljših trgovinah naše kraljevine

Kupujte samo »

»TRETORN«

galoše in čevlje za sneg ker ni boljših.

Zahvala

Vsem, ki so nam ob prerani smrti naše nepozabne sestre, svakinje in tete, gospe

Cilke Pongratz roj. Kl narjeve

izkazali osebo ali pismeno toliko pristranskega sočustvovanja, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem, ki so jo v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti, se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo čč. gg. duhovnikom, odposlanecem požarne brambe, tovarniški godbi in pevskemu društvu »Sava« za častečo udeležbo pri pogrebu.

Zalujoči ostali.

Zahvala

Iskreno se zahvaljujemo za vso ljubeznivost in sočutje, ki nam je bilo izkazano ob boleznih in smrti ljubljene hčere, oziroma sestre, svakinje, gospodične

Ruške Ravhekar

učiteljice v Novem mestu

čestitim sestram usmiljenkam za postrežbo v nje zadnjih dneh in domačim gg. duhovnikom. Zahvaljujemo se vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja, dalje učiteljskemu novomeškemu, radovljiškemu in kranjskemu sreza, domačemu učiteljskemu in šolski mladini, gg. pevcem za gniljivo petje in vsem domačinom, ki so jo spremili na nje zadnji poti. Bog plačaj tisočero vsem!

Bohinjska Bistrica, dne 28. februarja 1930.

Zalujoči ostali.